

ULUSAL TEZ MERKEZİ VERİLERİNE GÖRE YAPI MALZEMESİ BAŞLIĞI ALTINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Aslı ÇÜÇEN^{1*}, Yusuf Tahir ALTUNCI²

^{1*} Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Burdur, Türkiye.

² Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Teknik Bilimler MYO, İnşaat Bölümü, Isparta, Türkiye.

*Sorumlu Yazar: aslicucen@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda artan nüfus yoğunluğuna paralel olarak yapılaşma oranında da artış devam etmektedir. Artan yapılaşma oranıyla birlikte yapı malzemelerine duyulan ihtiyaç da artmaktadır. Bu durum yapı malzemesini konu alan bilimsel çalışmaların önemini de her geçen gün arttırmaktadır. Bu çalışmada; yapı malzemesi başlığı altında Ocak 2008- Haziran 2022 tarihleri arasında yapılmış olan Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayımlanan lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında 61 adet lisansüstü tez, “tez türü”, “yayın dili”, “yayımlandığı yıl”, “yayımlandığı üniversite”, “yayımlandığı enstitü”, “yayımlandığı ana bilim dalı”, “sayfa sayısı”, “tez yazarlarının cinsiyetleri”, “danışman unvanı” ve “konu dağılımları” gibi çeşitli parametreler üzerinden bibliyometrik analiz yöntemi ile irdelendikten sonra tablo ve grafikler aracılığıyla yorumlanmıştır. Çalışmanın sonucunda; yayımlanan tezlerin büyük bir kısmının yüksek lisans düzeyindeki çalışmaların olduğu, bu alanda doktora düzeyindeki çalışmaların ise sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca yapı malzemesini konu edinen tezlerin büyük bir kısmının 2019 yılında yayımlanmasıyla birlikte son yıllarda bu konuda yapılmış tez çalışmaları sayısındaki artış da dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın, yapı malzemesi alanında ilerleyen dönemlerde yapılacak olan lisansüstü tez çalışmalarının içerik ve çalışma şekli yönünden araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapı malzemesi, bibliyometrik analiz, bibliyografik yöntem.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF POSTGRADUATE STUDIES UNDER THE TITLE OF BUILDING MATERIALS ACCORDING TO NATIONAL THESIS CENTER DATA

ABSTRACT:

In parallel with the increasing population density in recent years, the rate of construction continues to increase. With the increasing rate of construction, the building material needs are also increasing. This situation increases the importance of scientific studies on building materials day by day. In this research; The aim of this study was to examine postgraduate thesis studies under the title of building materials published in the National Thesis Center database between January 2008 – June 2022. Within the scope of the study, 61 postgraduate theses, through various parameters such as “type of thesis”, “language of publication”, “year of publication”, “university of publication”, “institute of publication”, “major science”, “number of pages”, “genders of the thesis authors”, “consultant title” and “subject distributions”. After being analyzed with the bibliometric analysis method, they were interpreted through tables and graphics. As a result of research; It has been determined that most of the published are MSc level studies, whereas in this area PhD level studies are limited. This research is expected to be a contribution for researchers in terms of content and work style of postgraduate thesis studies that will be

carried out in the field of building materials in the future. In addition, with the publication of most on building materials in 2019, the increasing number of thesis studies on this subject has attracted attention in recent years.

Keywords: Building material, bibliometric analysis, bibliographic method.

1. GİRİŞ:

Literatürde belirli konular üzerine yapılmış olan çalışmalarını çeşitli yönlerden ele alarak inceleyen yöntemlerden biri olan bibliyometrik analiz yönteminin, birçok alanda uzun yıllardır kullanıldığı bilinmektedir. Bibliyometrik analiz yöntemiyle yapılmış olan çalışmalarda veri kaynağı olarak, atıf dizinlerinden yararlanılmaktadır [1,2].

Broadus [3] bibliyometrik analizi; belirli araştırmalar sonucunda elde edilen bilgiler üzerine nicel bir çalışma gerçekleştirilmesi olarak tanımlamaktadır. Grant vd. [4] bibliyometrik analizin, araştırmacıların çalışma alanlarını inceleme, çalışma sonucunda ortaya çıkan olası sonuçları değerlendirmelerine yardımcı çağdaş bir araç olduğunu söylemektedirler. Norton [5] bibliyometrinin, çalışmaları ve bilgileri ölçmede kullanılan etkili bir yöntem olduğu konusunda görüş bildirmiştir. Inceoğlu [6] bibliyometrik analiz tekniğini; ilgili disiplin kapsamında alan yazında yer alan birikimlerin incelenerek somut veriler haline getirilmesinde yardımcı bir yöntem olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte; Baker vd. [7] bibliyometrik analiz yönteminin, bilimsel ve akademik verilerin bir araya getirilip standartlaştırılmasında, sınıflandırılmasında ve yorumlanmasında etkili olduğunu söylemişlerdir. Özkaraca ve Halaç [8] ise yaptıkları çalışmada, araştırmalarda bibliyometrik analiz yönteminin kullanılmasının herhangi bir konuda yapılmış olan çalışmaların niceliksel analizlerinin yapılmasını sağladığını ifade etmişlerdir. Ayrıca lisansüstü çalışmaların bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak incelenmesini konu edinen akademik araştırmaların gün geçtikçe yaygınlaştığını belirtmişlerdir.

Bu bağlamda; akademik çalışmalar üzerine yapılmış olan bibliyometrik analizler, makale ve dergi performansını analiz etmek, araştırmada ele alınan konuları ortaya çıkarmak, literatürde belirli bir etki alanının yapısını incelemek üzere yapılmaktadır [9,10].

Akademik çalışmalar içerisinde bilimsel bilgi içeriği en fazla olan lisansüstü tezlere yönelik çeşitli alanlarda birçok çalışma yapılmıştır. Herhangi bir alanda yapılmış olan lisansüstü tezlerin incelenmesi, ele alınan konunun önemi ve güncelliği konusunda bilgi vererek ilgili alanın genel görünümünün ortaya çıkarılmasını sağlamaktadır [11,12,13]. Literatürde özellikle sosyal bilimler alanında yapılmış olan tezlere yönelik araştırmaların daha fazla olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda; tezlerin içerik analizi, konulara göre dağılımları, tezlerde kullanılmış olan araştırma ve veri elde etme yöntemleri hakkında bilgiler toplanarak bibliyometrik analizler yapılmıştır.

Literatürde önemli etki alanına sahip olan yapı malzemesi konusu da bibliyometrik analiz açısından incelenmeye açık bir konudur. Yapı malzemesi konusu yapıların inşa sürecinde kullanılmak üzere üretilmiş olan tüm malzemeleri kapsamaktadır. Günümüzde artan barınma ihtiyacı ve teknolojik ilerlemelerle birlikte yeni yapı malzemeleri arayışına girilmiş ve yapı malzemesi alanında yaşanan gelişmeler giderek önem kazanmıştır. Bu kapsamda, yapı malzemesi alanında yapılan akademik ve sektörel çalışmalardaki artışın hızlı bir şekilde devam ettiği söylenebilir. Yapı malzemesi konusunun artmakta olan önemi göz önüne alındığında akademik çalışmaların nitelik ve nicelik açısından analiz edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Literatürde bibliyometrik analiz konusunda farklı alanlarda birçok çalışma bulunmasına rağmen yapı malzemesi başlığı altında yapılan çalışmaları bibliyometrik analiz yönünden incelemeye alan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu kapsamda yapılan bu çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır:

- Lisansüstü tezlerin türleri nelerdir?
- Lisansüstü tezlerin yayın dillerine göre dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin yayınlandıkları yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin enstitülere göre dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin sayfa sayısı aralıklarına göre dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin yazarlarının cinsiyet dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin danışman unvan dağılımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin konu dağılımları nasıldır?

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışma kapsamında, Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan yapı malzemesi başlığı altında Ocak 2008- Haziran 2022 tarihleri arasında yazılmış olan 50 adet yüksek lisans ve 11 adet doktora tezi olmak üzere toplam 61 adet tez incelemeye alınmıştır. 2015 yılında yayınlanan bir adet tez ise sanatta yeterlilik tezi olduğu için dikkate alınmamıştır. Elde edilen tez çalışmalarının bibliyometrik analizlerinin gerçekleştirilebilmesi için “tez türü”, “tezin dili”, “tezin yayınlandığı yıl”, “tezlerin üniversitelere göre dağılımı”, “tezlerin enstitülere göre dağılımı”, “tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı”, “tezlerin sayfa sayıları”, “tezlerin yazarlarının cinsiyet dağılımı” ve “danışman unvan dağılımı” gibi parametreler üzerinden elde edilen bilgiler tablo ve grafikler yardımıyla yorumlanmıştır. Ayrıca Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan tezlerin konu girdilerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda kelime bulutu analiz yönteminden faydalanılarak kelime bulutu oluşturulmuş ve yorumlanmıştır.

3. BULGULAR

Çalışma kapsamında incelenmiş olan 61 adet lisansüstü tezin 50 adeti (%82,0) yüksek lisans tezi, 11 adeti (%18,0) ise doktora tezidir.

Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı

Tez Türü	Adet	%
Yüksek Lisans	50	82,0
Doktora	11	18,0
Toplam	61	100

Yapı malzemesi başlığı altında yapılmış olan tezlerin türlerine ve yazım dillerine göre dağılımları incelendiğinde; 50 adet yüksek lisans tezinin 47’si Türkçe, 3’ü ise İngilizce olarak yazılırken 11 adet doktora tezinin tamamı Türkçe olarak yazılmıştır.

Lisansüstü tezlerin türlerine ve yazım dillerine ilişkin bilgiler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Lisansüstü tezlerin yazım dillerine göre dağılımı

Tez Türü	Dil				Toplam	
	Türkçe		İngilizce		Adet	%
	Adet	%	Adet	%		
Yüksek Lisans	47	77,1	3	4,9	50	82,0
Doktora	11	18,0	-	-	11	18,0
Toplam	58	95,1	3	4,9	61	100

İncelenen tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, 2019 yılının öne çıkan yıl olduğu görülmektedir (Tablo 3). 2019 yılında yapı malzemesi başlığı altında 8 adet yüksek lisans (%13,1), 1 adet doktora (%1,6) olmak üzere toplam 9 adet (%14,8) lisansüstü tez yayınlanmıştır. Ayrıca lisansüstü tezlerin türleri ve yayınlandığı yıllara göre dağılımı incelendiğinde, yapı malzemesi başlığı altında en fazla doktora tezi yayınlanma oranının da 2 adet doktora tezi ile 2014 ve 2021 yıllarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Lisansüstü tezlerin yayınlandığı yıllara göre dağılımı

Yayınlandığı Yıl	Tez Türü					
	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
2008	1	1,6	1	1,6	2	3,3
2009	2	3,3	-	-	2	3,3
2010	5	8,2	1	1,6	6	9,8
2011	4	6,6	1	1,6	5	8,2
2012	3	4,9	1	1,6	4	6,6
2013	1	1,6	1	1,6	2	3,3
2014	3	4,9	2	3,3	5	8,2
2015	2	3,3	-	-	2	3,3
2016	2	3,3	-	-	2	3,3
2017	1	1,6	-	-	1	1,6
2018	7	11,5	-	-	7	11,5
2019	8	13,1	1	1,6	9	14,8
2020	6	9,8	-	-	6	9,8
2021	3	4,9	2	3,3	5	8,2
2022	2	3,3	1	1,6	3	4,9
Toplam	50	82,0	11	18,0	61	100

Yapı malzemesi başlığı altında yapılmış olan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde; konu ile ilgili en fazla lisansüstü tezin İstanbul Teknik Üniversitesi'nde hazırlandığı görülmektedir. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yayınlanmış olan tezler tüm tezlerin %16,4'ünü oluşturmaktadır. İkinci sırada ise %8,2'lik oran ile Gazi Üniversitesi yer almaktadır.

Lisansüstü tezlerin hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı Tablo 4 'te verilmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü tezlerin hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı

Hazırladığı Üniversite	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Aksaray Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Bahçeşehir Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Beykent Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Bursa Uludağ Üniversitesi	3	4,9	-	-	3	4,9

Çukurova Üniversitesi	2	3,3	1	1,6	3	4,9
Dicle Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Ege Üniversitesi	-	-	2	3,3	2	3,3
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Fırat Üniversitesi	-	-	2	3,3	2	3,3
Gazi Üniversitesi	3	4,9	2	3,3	5	8,2
Gebze Yüksek Teknoloji Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Hacettepe Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Hava Harp Okulu Komutanlığı	1	1,6	-	-	1	1,6
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
İstanbul Teknik Üniversitesi	8	13,1	2	3,3	10	16,4
İstanbul Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Kadir Has Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Kafkas Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Kırıkkale Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Konya Teknik Üniversitesi	1	1,6	1	1,6	2	3,3
KTO Karatay Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	2	3,3	-	-	2	3,3
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-	-	1	1,6	1	1,6
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	4	6,6	-	-	4	6,6
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2	3,3	-	-	2	3,3
Sakarya Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Süleyman Demirel Üniversitesi	3	4,9	-	-	3	4,9
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Trakya Üniversitesi	1	1,6	-	-	1	1,6
Yıldız Teknik Üniversitesi	2	3,3	-	-	2	3,3
Toplam	50	82,0	11	18,0	61	100

İncelenen tezlerin yayınlandıkları enstitülere göre dağılımına bakıldığında; 44 adet (%72,1) yüksek lisans tezi 8 adet (%13,1) doktora tezi olmak üzere toplam 52 adet (%85,2) lisansüstü tezin üniversitelerin Fen Bilimleri Enstitüleri'nde yayınlandığı görülmektedir. Ayrıca Fen Bilimleri Enstitüsü dışında Havacılık ve Uzay Teknolojileri Enstitüsü, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde de yapı malzemesi başlığı altında ele alınmış çalışmaların olması yapı malzemesinin sadece fen bilimleri ile sınırlı bir konu olmadığını diğer alanlarda da bu konu hakkında araştırmaların yapıldığını göstermektedir.

Lisansüstü tezlerin hazırlandıkları enstitülere göre dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü tezlerin hazırlandıkları enstitülere göre dağılımı

Enstitü	Yüksek Lisans		Tez Türü		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Fen Bilimleri Enstitüsü	44	72,1	8	13,1	52	85,2
Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü	1	1,6	-	-	1	1,6
Havacılık ve Uzay Teknolojileri Enstitüsü	1	1,6	-	-	1	1,6
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	3	4,9	2	3,3	5	8,2
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	-	-	1	1,6	1	1,6
Sosyal Bilimler Enstitüsü	1	1,6	-	-	1	1,6
Toplam	50	82,0	11	18,0	61	100

Çalışma kapsamında incelenen tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımlarına bakıldığında; 21 adet (%34,4) yüksek lisans, 4 adet (%6,6) doktora tezi olmak üzere toplam 25 adet (%41,0) tez çalışması ile birlikte hem yüksek lisans hem de doktora derecelerinde hazırlanan tez çalışmalarında Mimarlık Ana Bilim Dalı'nın öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanında Mimarlık Ana Bilim Dalı dışında birçok farklı alanlarda da yapı malzemesi başlığı altında gerçekleştirilen çalışmaların bulunması yapı malzemesinin disiplinler arası bir konu olduğunu göstermektedir.

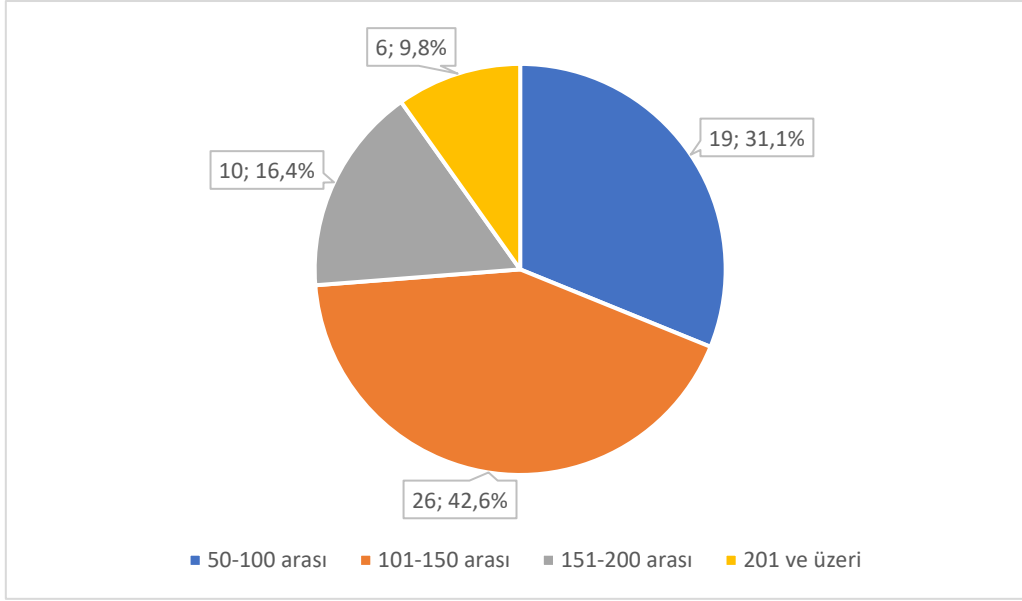
Lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı

Tezin İlgili Ana Bilim Dalı	Yüksek Lisans		Doktora		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Ağaç İşleri ve Endüstri Mühendisliği Ana Bilim Dalı	-	-	1	1,6	1	1,6
Bilgisayar Mühendisliği Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
Biyoloji Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
Çevre Mühendisliği Ana Bilim Dalı	5	8,2	-	-	5	8,2
Diş Hekimliği Ana Bilim Dalı	-	-	1	1,6	1	1,6
İç Mimari Tasarım Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
İnşaat Mühendisliği Ana Bilim Dalı	3	4,9	1	1,6	4	6,6
İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
Jeoloji Mühendisliği Ana Bilim Dalı	7	11,5	-	-	7	11,5
Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
Kimya Mühendisliği Ana Bilim Dalı	2	3,3	-	-	2	3,3
Maden Mühendisliği Ana Bilim Dalı	-	-	1	1,6	1	1,6
Makine Mühendisliği Ana Bilim Dalı	2	3,3	2	3,3	4	6,6
Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Ana Bilim Dalı	2	3,3	-	-	2	3,3
Mimarlık Ana Bilim Dalı	21	34,4	4	6,6	25	41,0
Seramik Mühendisliği Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
Uzay Bilimleri Ana Bilim Dalı	1	1,6	-	-	1	1,6
Yapı Eğitimi Ana Bilim Dalı	1	1,6	1	1,6	2	3,3
Toplam	50	82,0	11	18,0	61	100

Çalışmada incelenen tezlerin sayfa sayıları 4 farklı grupta ele alınmıştır. Bu kapsamda, yapı malzemesi başlığı altında gerçekleştirilmiş olan tezlerin büyük çoğunluğunun (%42,6) 101-150 sayfa aralığında olduğu gözlemlenmiştir. 19 adet tezin (%31,1) 50-100 sayfa arası, 10 adet tezin (%16,4) 151-200 sayfa arası ve 6 adet tezin (%9,8) ise 201 ve üzeri sayfa aralığında olduğu tespit edilmiştir.

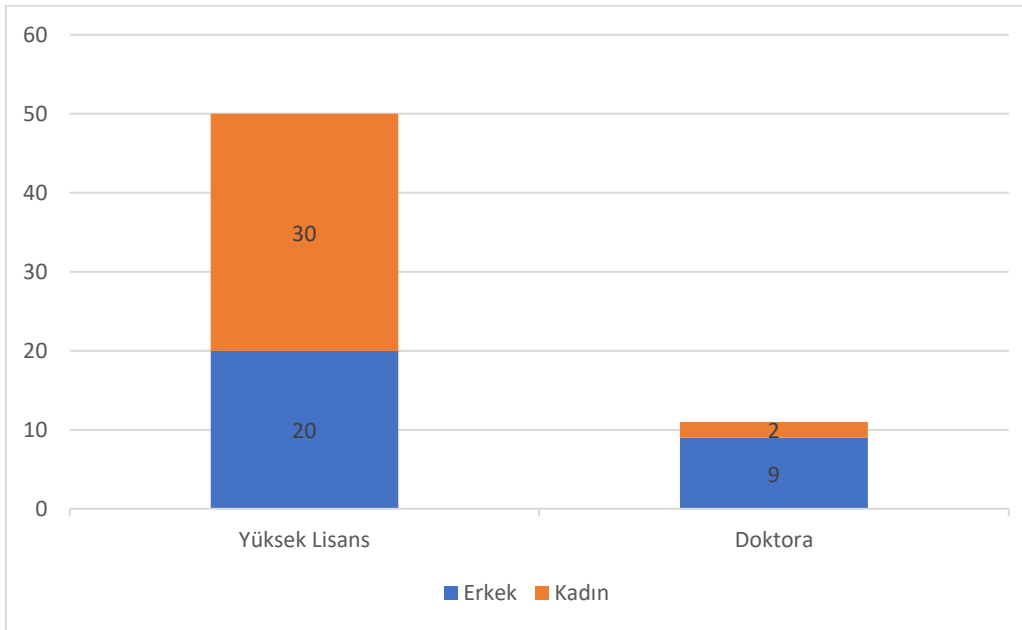
Lisansüstü tezlerin sayfa sayılarına göre dağılımı Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Lisansüstü tezlerin sayfa sayılarına göre dağılımı

Çalışma kapsamında ele alınan tezlerin yazarlarının cinsiyet dağılımı incelendiğinde; 50 adet yüksek lisans tezinin 30'unun yazarının kadın, 20'sinin yazarının ise erkek olduğu görülmektedir. Doktora tezlerinde ise 11 adet tez çalışmasının 9'unun yazarının erkek, 2'sinin yazarının kadın olduğu tespit edilmiştir.

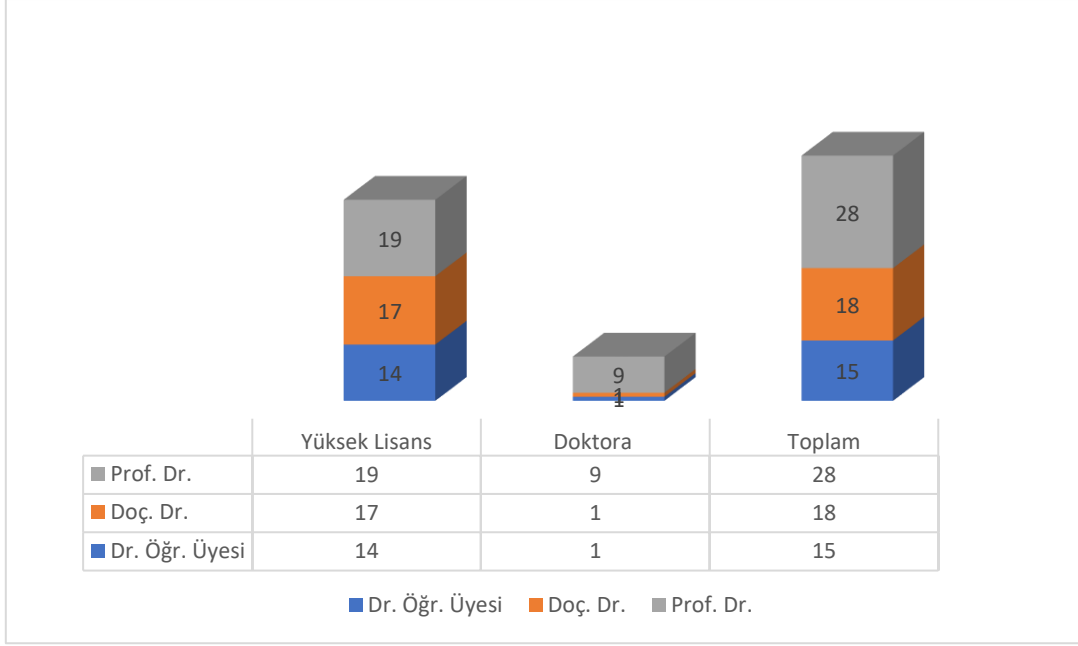
Lisansüstü tez yazarlarının cinsiyet dağılımları Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2. Lisansüstü tez yazarlarının cinsiyet dağılımları

Ocak 2008- Haziran 2022 tarihleri arasında yapı malzemesi başlığı altında yayınlanan yüksek lisans tezlerinin danışman unvan dağılımına bakıldığında; tez danışmanlarının 19 adetinin Prof. Dr., 17 adetinin Doç. Dr. ve 14 adetinin ise Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahip olduğu görülmektedir. Doktora tezlerindeki danışman unvanlarında ise 9 adet tezin danışmanlığı Prof. Dr. unvanına sahip öğretim üyesi tarafından yapılmıştır.

Lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı Şekil 3'te verilmiştir.

Şekil 3. Lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı

Yapı malzemesi başlığı altında yapılan lisansüstü tezlerin konu dağılımlarına göre kelime bulutu oluşturulmuştur. Oluşturulan kelime bulutu incelendiğinde; 61 adet tez çalışmasının konu dağılımının büyük çoğunluğunda mimarlık kelimesinin ön planda olduğu görülmektedir. Mimarlık kelimesinden sonra ise özellikle inşaat mühendisliği ve çevre mühendisliği kelimelerinin önemli yere sahip olduğu görülmektedir.

Lisansüstü tezlerin konu dağılımlarına göre oluşturulmuş kelime bulutu Şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 4. Lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımı

4. SONUÇ

Bu çalışmada, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanı üzerinden elde edilen ve tez adında yapı malzemesi ibaresi bulunan lisansüstü tezler incelemeye alınmıştır. Yayınlanmış olan lisansüstü tezler; 'tez türü', 'tezlerin dili', 'yayımlandığı yıl', 'yayımlandıkları üniversiteler', 'yayımlandıkları enstitüler', 'sayfa sayıları' 'tez yazarlarının cinsiyetleri', 'danışman unvanları' ve 'konu dağılımları' gibi çeşitli veriler kullanılarak bibliyometrik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir.

Yapılan çalışma sonucunda elde edilen sonuçlar şu şekilde sıralanabilir;

- Yapı malzemesi başlığı altında yapılmış olan lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu ve bu konuda yapılmış olan doktora tezlerinin ise sınırlı kaldığı tespit edilmiştir.
- Yayınlanan tezlerin yayın dilleri incelendiğinde Türkçe olarak yazılmış tez sayısında belirgin fark vardır.
- Çalışmada, Ocak 2008 – Haziran 2022 tarihleri arasında yapı malzemesi başlığı altında yayınlanmış olan tezler ele alınmıştır. Bu dönem içerisinde en fazla çalışmanın 2019 yılında yapıldığı görülmüştür. 2019 yılından sonra yapılan çalışma sayıları belirli seviyenin üzerinde olduğu göze çarpmaktadır. Bu durumun yapı malzemesi alanına verilen önemin artmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.
- Tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde; yapı malzemesi başlığı altında gerçekleştirilmiş olan lisansüstü tez çalışmalarında İstanbul Teknik Üniversitesi'nin ön planda olduğunu söylemek mümkündür.
- İncelenen tezlerin büyük bir kısmının üniversitelerin Fen Bilimleri Enstitüleri'nde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Bunun yanında Fen Bilimleri Enstitüsü'nden farklı enstitüler kapsamında da yapı malzemesi başlığı altında gerçekleştirilen tez çalışmalarının olduğu gözlemlenmiştir.
- Yapı malzemesi başlığı altında hazırlanan lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde; lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun Mimarlık Ana Bilim Dalı'nda yapıldığı görülmektedir. Ayrıca yapı malzemesi konusunun birçok ana bilim dalı kapsamında araştırılmış olması bu konunun sadece yapı sektörü ile sınırlı bir konu olmadığını göstermektedir.
- Lisansüstü tezler sayfa sayıları bakımından sınıflandırıldığında, tezlerin büyük çoğunluğunun 101-150 sayfa sayısı aralığında olduğu görülmektedir.
- Lisansüstü tezlerin yazarlarının cinsiyet dağılımları incelendiğinde, yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirilen çalışmalarda kadın yazarların sayısı fazla iken, doktora düzeyinde gerçekleştirilen çalışmalarda erkek yazar sayısının öne çıktığı gözlemlenmiştir.
- Lisansüstü tezlerin danışman unvan dağılımı incelendiğinde, özellikle doktora düzeyinde yürütülmüş olan çalışmaların çoğunluğunun danışmanlık sürecinin Prof. Dr. unvanına sahip öğretim üyeleri tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir.
- Çalışma kapsamında ele alınan lisansüstü tezlerin konu dağılımları incelendiğinde çalışmaların genelinin mimarlık bağlamında gerçekleştirildiği, mimarlık konusundan sonra inşaat mühendisliği ve çevre mühendisliği başta olmak üzere diğer konularda da çalışmaların yapıldığı görülmektedir.

Son olarak, güncel literatürün takip edilebilmesi ve literatürde yer alan çalışmalardaki gelişmelerden bilgi edinilebilmesi bakımından bibliyometrik analiz yöntemi ile gerçekleştirilecek çalışmaların farklı disiplinlerde de devamlılığının sağlanması önerilmektedir.

5. KAYNAKLAR

- [1] Savrun, B. ve Mutlu, H.M., (2019). Kent Lojistiği Üzerine Bibliyometrik Analiz. Kent Akademisi, 12(2), 364-386.
- [2] Çelebi, B. & Çiftsüren, D. & Dilek, S. E. (2020). Türkiye’de “Kültürel Miras” Konusunda Yapılan Tezlerin Bibliyometrik Analizi. Journal of Current Debates in Social Sciences, 3 (1), 10-19.
- [3] Broadus, R. (1987). Toward A Definition Of “Bibliometrics.” Scientometrics, 12(5-6), 373-379.
- [4] Grant J., Cottrel,R. Cluzeau, F., & Fawcett, G. (2000). Evaluating “Payback” On Biomedical Research from Papers Cited in Clinical Guidelines: Applied Bibliometric Study. BMJ 2000; 320:1107.
- [5] Norton, M. J. (2001). Introductory Concepts in Information Science. Medford, NJ: Information Today, Inc.
- [6] İnceoğlu, Ç. (2014). Türkiye’de Sinemayı Konu Alan Doktora Tezleri Üzerine Bibliyometrik Bir Çözümleme, Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi, 21, 31-50.
- [7] Baker, H.K., Kumar, S. ve Pattnaik, D. (2020), Twenty-Five Years Of The Journal Of Corporate Finance: A Scientometric Analysis. Journal of Corporate Finance, 66, 101572
- [8] Özkaraca, N. & Halaç, H. H. (2022). Tarihi Çevrede Sürdürülebilirlik Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. Kent Akademisi Dergisi, 15(1):203-222.
- [9] Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Marchlim, W. (2021). How To Conduct a Bibliometric Analysis: An Overview And Guidelines. Journal of Business Research, 133, 285-296.
- [10] Verma, S., & Gustafsson, A. (2020). Investigating The Emerging COVID-19 Research Trends In The Field Of Business And Management: A Bibliometric Analysis Approach. Journal of Business Research, 118, 253-261.
- [11] Karadağ, E. (2009). Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Açından İncelemesi, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(3), 75-87.
- [12] Beşel, F. (2017). Türkiye’de Maliye Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2003-2017). International Journal of Public Finance, 2(1), 27-62.
- [13] Çıkrık, R., Yılmaz, İ & Toprak, L. S. (2019). Türkiye’de Turizmin Etkileri Konusunda Yerel Halkın Bakış Açısını Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili. Journal of Hospitality and Tourism Issues, 1(1), 17-29